

Undersökning om betydande miljöpåverkan för ändring av Detaljplan för Björshult industriområde (Södra Björshult), Björshult, Nyköpings kommun

Undersökningen ska utgöra underlag för bedömning om genomförandet av kommande ändring av detaljplan kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Om så är fallet ska kommunen göra en strategisk miljöbedömning av planen och upprätta en skriftlig redogörelse, miljökonsekvensbeskrivning (MKB).

Undersökningen bör även avgränsa vilka frågor som ska behandlas i en miljökonsekvensbeskrivning i enlighet med 6 kap Miljöbalken (MB) och 4 kap 34 § Plan- och bygglagen (PBL) alternativt behandlas i planbeskrivningen.

Syfte med detaljplan och kommande detaljplaneläggning (Planen)

Syftet är att genomföra en ändring av gällande detaljplan, P16-3, för att möjliggöra en mer ändamålsenlig och effektiv användning av området genom att höja den tillåtna upplagshöjden från nuvarande 3 meter till cirka 10 meter. Nuvarande begränsning har visat sig vara otillräcklig och medför hinder för en rationell hantering av upplag inom planområdet. I dialoger med potentiella etablerare har det framkommit att den nuvarande begränsningen inte motsvarar verksamheternas behov.

Planändringen syftar även till att justera reglerade markhöjder inom området. Gällande bestämmelser om markhöjder skapar kraftiga lutningar som inte är lämpliga för den planerade markanvändningen. Anpassning av markhöjderna bedöms därför nödvändig för att skapa en funktionell struktur för området och för att samordna markanvändningen med områdets planerade dagvattenhantering. Planändringen ska även säkerställa att planerade dagvattenlösningar går att genomföra, samt beskriva lösningarnas funktion, ansvar och skötsel. Planen ska resultera i en reviderad detaljplan som ger tydliga förutsättningar för framtida etableringar inom området.

Nulägesbeskrivning (Platsen)

Det aktuella delområdet inom detaljplanen omfattar cirka 10 hektar och består i dagsläget av ytor som är förberedda för etableringar. Området saknar större värden, och även om marken är iordningställd avviker höjdsättningen delvis från den gällande detaljplanen. Dagvattenledningar för omhändertagande av dagvatten från gata har lagts i gatan för avvattning till naturområde söderut, i enlighet med detaljplanen. Dagvattenledningar eller

system har ännu inte byggts ut för kvartersmarken.

Inom kvartersmarken finns inga betydande värden, men den omgivande naturmarken har identifierade naturvärden. Den gällande detaljplanen (P16-3) tillåter användning för upplag och industri och har en genomförandetid som pågår fram till den 5 februari 2026. Även om markanvändningarna föreslås förbli oförändrade, innehåller planen ett antal egenskapsbestämmelser som behöver revideras i det kommande detaljplanearbetet: upplagshöjder, markhöjder och lutningar samt bestämmelser kopplade till dagvattenhanteringen. Dessa ändringar bedöms kunna hanteras genom ett enklare ändringsförfarande av den befintliga detaljplanen. Nedan beskrivs systemlösningen.

Planområdet och dess placering i kommunen.

Dagvattenhantering, höjsättning & skyfall

Gällande detaljplan (P16-3) reglerar att allmän plats och kvartersmark ska avleda vatten i enlighet med genomförd dagvattenutredning. Utredningens systemlösning bygger på en höjsättning som möjliggör att vattnet avrinner till ett antal lågpunkter i form av våtmarker, se stjärnformade markeringar i bild nedan. Planområdet har varierande markegenskaper, vilket gör naturlig infiltration osäker, särskilt eftersom industriområdets dagvatten dessutom kan vara förorenat. Därför föreslås avledning till naturmark i form av skog och våtmark för infiltration och sedan vidare till diken längre ner längs rinnvägen. Att släppa ut dagvattnet direkt i diken kräver dock att dagvattnet fördröjs innan det släpps ut, eftersom industrimark ger större avrinning än naturmark. Dikenas kapacitet och sträckning behöver utredas vidare innan utloppsflödet kan fastställas.

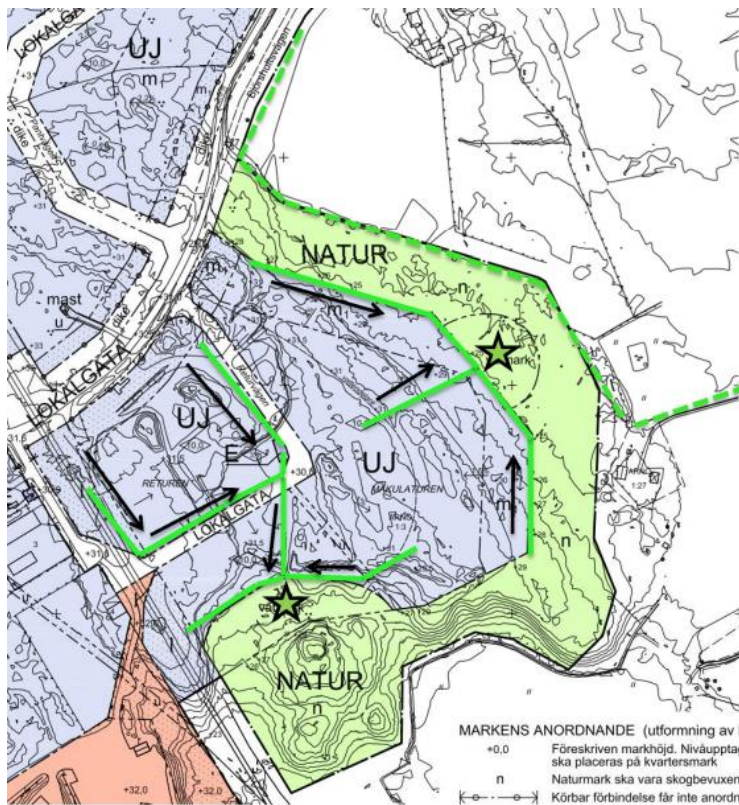

Bild som visar på tänkta marklutningar (pilar) ledningsstråk (gröna linjer) och utpekade fördröjnings- och reningsanläggningar i form av våtmarker (stjärnor).

I utredningen anges att ett nytt dagvattennät kommer att behöva byggas i samband med exploateringen. För att minska ledningsdimensionerna föreslås här att tak- och ytvatten med fördel avledas ytledes, vilket ger en långsammare avrinning. Höjdsättningen av marken är avgörande för att denna lösning ska fungera. Vid regn som överstiger 10-års återkomsttid måste avrinningen planeras så att det inte uppstår olägenheter för de intilliggande fastigheterna.

För det aktuella delområdet är den erforderliga fördröjningsvolymen 1300 kubik. Avrinningsfaktorerna varierar beroende på markanvändning. Hårdgjorda ytor leder till snabbare avrinning och kräver större fördröjningsvolym. I utredningens beräkningar har avrinningsfaktorn satts till 0,85 för lokalgator, 0,8 för bilsprot, 0,6 för industriområde som exploateras, 0,5 för område för motorsport, 0,4 för upplag, 0,2 för mark som ej får bebyggas och 0,1 för grönyta/skogsyta.

För att avleda vattnet på ett tillfredsställande sätt till de utpekade våtmarkerna så har markhöjder och avrinningsvägar analyserats, och det föreslås att dagvatten leds till låglänta delar i sydöst, där våtmarkerna anläggs. Möjliga lösningar för dagvattnets avledning inkluderar öppna avvattningsstråk, svackdiken och fördröjningsmagasin. För att säkerställa rening av dagvatten föreslås bland annat gräsbeklädda diken. För industriområdet kan även oljeavskiljare bli aktuella och regleras i verksamheternas tillstånd. Fördröjningsåtgärderna (våtmarkerna) kan även kompletteras med provtagningsbrunnar för att möjliggöra provtagning av dagvatten före och efter fördröjning. Detta tyder på att rening till en viss nivå ska ske på kvarteretsmarken, innan det når den allmänna anläggningen.

Vad gäller skyfall kommer mer vatten än vad dagvattensystemet kan ta emot. Avrinningen från dessa regn måste beaktas i planeringen så att det ej uppstår olägenheter för de närliggande fastigheterna inom planområdet. Det är viktigt att avrinningsvägar säkras så

att det inte skapas några instängda partier. Om höjdsättningen förändras och mer vatten avrinner åt ett annat håll än naturmarken, så behöver det säkerställas att närliggande kvarter inte påverkas negativt.

Utredningen föreslår alltså en kombination av ytlig och ledningsburen avrinning med olika fördröjningsåtgärder, där systemets funktion förutsätter korrekt höjdsättning och regelbundet underhåll. Den östra våtmarken markeras endast i samrådsförslagets detaljplanekarta. Lösningen säkras inte i plan i den lagakraftvunna planen. Dock anges en planbestämmelse om att dagvattenutredningen ska följas.

Ställningstagande till strategisk miljöbedömning och avgränsning av MKB

Planen berör ett område som är förberett för etableringar, men planen har vissa begränsningar som försvårar etableringsmöjligheter. Omkringliggande naturmark kan innehålla naturvärden, vilket kan behöva beaktas vid anläggande av våtmarker (Platsen).

Planen anger förutsättningar för att pröva möjligheten för högre upplag och reviderade markhöjder (Planen).

Planen medför att marken blir bättre lämpad för etableringar. Ändringarnas lämplighet behöver säkerställas utifrån aspekterna stabilitet och dagvattenhantering (Påverkan).

Den samlade bedömningen av ovanstående aspekter och deras kumulativa effekter är att planförslaget **inte kan** antas medföra betydande miljöpåverkan. En strategisk miljöbedömning med tillhörande MKB behöver därför inte upprättas. Det finns skäl att ändå belysa följande aspekter i den kommande planprocessen:

- Markens höjdsättning.
- Markens stabilitet och geotekniska förhållanden.
- Dagvattenhantering.
- Skyfall.
- VA-verksamhetsområde.
- Utlåtande kring förutsättningar för anläggande av våtmark.

Tidigt samråd

Referensgrupp/myndighet som medverkat i tidigt samråd gällande denna behovsbedömning

Stadsbyggnadsgruppen, Nyköpings kommun
Stadsbyggnadsgruppen har bidragit med input kring aspekter att belysa under kommande planprocess.
Datum
2025-03-11

Tidigt samråd med Länsstyrelsen gällande denna behovsbedömning

KOMMENTAR
Detaljplanens överensstämmelse med översiktsplanen
Länsstyrelsen bedömer att detaljplaneförslaget överensstämmer med översiktsplanen enligt 4 kap. 33 § p.5 PBL.
Bedömning av miljöpåverkan
Länsstyrelsen instämmer i kommunens bedömning att rubricerad detaljplan, med redovisat plansyfte, inte kan antas medföra sådan betydande miljöpåverkan som avses i 5 kap. 11 a § PBL.

Länsstyrelsens synpunkter och råd

Förutom de i undersökningen redan identifierade aspekterna vill Länsstyrelsen framföra följande inför det fortsatta planarbetet:

Miljö kvalitetsnormer för vatten

Av samrådsunderlaget framgår att det i kommande planarbete krävs förtydliganden gällande dagvattenhanteringen och att effekterna av en eventuell ökning av upplagshöjd från 3 till 10 meter behöver utredas.

Länsstyrelsen påpekar att i det fortsatta planarbetet bör klargöras att planförslaget bidrar till att miljö kvalitetsnormer för vatten kan hållas. Eventuellt identifierade behov av skyddsåtgärder, exempelvis höjdsättning och utrymmen för dagvattenanläggningar, säkerställs lämpligen med planbestämmelser på plankartan.

Hälsa och säkerhet, risk för olyckor, översvämning eller erosion

Länsstyrelsen konstaterar att planförslaget innebär en betydande höjning av maximala upplagshöjden från 3 till 10 meter. I samrådsunderlaget nämns brandrisk förknippade med upplag av brännbart material. Länsstyrelsen delar kommunens bedömning att detta bör studeras vidare under planprocessen för att identifiera eventuella behov av skyddsåtgärder. Kommunen kan, i samråd med den lokala räddningstjänsten, exempelvis ta del av information om de bränder som med jämna mellanrum uppstår på avfallsanläggningar och se vilka slutsatser som kan dras. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap har en publikation om räddningsinsatser vid bränder på avfallsanläggningar. <https://www.msb.se/sv/publikationer/raddningsinsatser-vid-brander-pa-avfallsanlaggningar--behovsanalys/>

Det framgår inte av samrådsunderlaget vilka materialtyper som avses lagras inom området och om en höjning av upplagen kan ge upphov till störningar exempelvis damning.

Miljö kvalitetsmål

Utöver de mål kommunen redovisat som relevanta för planarbetet så anser Länsstyrelsen, mot bakgrund av vad som anges i samrådsunderlaget, att även vattenanknutna mål som exempelvis Levande sjöar och vattendrag kan beröras.

NAMN

Beslutet har fattats av tillförordnade chefen för plan- och byggenheten Karin Gold Cox med planhandläggare Rune van den Brink som föredragande. I handläggningen har samråd skett med Oscar Gottberg (risk och säkerhet).

Datum

2025-11-11

Bilagor

- Bilaga 1 Checklista för undersökning om betydande miljöpåverkan med miljöaspekter och kommentarer

Leila Ekman
Chef Stadsplaneringsenheten

Hilda Lundin
Stadsplanerare Stadsplaneringsenheten

Bilaga 1: Checklista för undersökning om betydande miljöpåverkan

Aspekter som kan leda till betydande miljöpåverkan är ikryssade.

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER	
<i>I undersökningen om genomförandet av detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan ska aspekter utifrån allmänna bestämmelser tas med i beaktning.</i>	
☐ Verksamheter enligt 4 kap 34 § PBL ☐ Förordning om MKB 3 § eller bilaga 3	
Beskrivning	

NATURVÄRDEN	
<i>I undersökningen om genomförandet av detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan ska aspekter som berör naturvärden tas med i beaktning.</i>	
☐ Riksintresse naturvård ☐ Natura 2000-habitat ☐ Natura 2000-fågel ☐ Skyddad natur (naturreservat, biotopskydd, naturminne, djur- och växtskyddsområde) ☐ Värdefull eller känslig natur (ESKO-område, Länsstyrelsens naturvårdsprogram, Ängs- och hagmarksinventering, våtmarksinventering, nyckelbiotopsinventering, viltstråk och eventuell barriäreffekt) ☐ Strandskydd ☐ Fridlysta eller rödlistade arter ☐ Värdefulla eller känsliga arter	
Beskrivning	Föreslagna ändringar bedöms inte påverka några utpekade naturvärden i omkringliggande naturmark. Förutsättningar för att anlägga våtmark i planlagd natur bör dock inhämtas och säkerställas av ekolog och markförvaltare.

KULTUR	
<i>I undersökningen om genomförandet av detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan ska aspekter som berör kulturvärden tas med i beaktning.</i>	
☐ Riksintresse kulturmiljö ☐ Fornminne ☐ Byggnadsminne ☐ Övrig värdefull kulturhistorisk miljö	
Beskrivning	Inga fornlämningar berörs. Dessa ligger inom

	planlagd natur. Dessa kan behöva beaktas vid projektering av dagvattenlösning. Detta är dock en fråga för genomförandeskedet.

HÄLSA	
<i>I undersökningen om genomförandet av detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan ska aspekter som berör hälsa tas med i beaktning.</i>	
☐ Riksintresse friluftsliv ☐ Buller ☐ Vibrationer ☐ Magnetiska fält ☐ Allergener ☒ Miljöfarlig verksamhet ☒ Föroreningar ☐ Markföroreningar ☐ Miljökvalitetsnorm utomhusluft	
Beskrivning	Marken är redan planlagd för industri, som skulle kunna innebära miljöfarlig verksamhet. Beroende på verksamhet som etablerar sig på platsen aktualiseras frågan om risk för spridning av föroreningar.

RISK	
<i>I undersökningen om genomförandet av detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan ska aspekter som berör risker för människors hälsa och miljö tas med i beaktning.</i>	
☒ Ras och skred ☒ Översvämning ☐ Trafiksäkerhet - skydd mot olyckor ☐ Farligt gods/skyddsavstånd ☐ Erosion	
Beskrivning	Högre upplag innebär att markbelastningen ökar. Att marken, slänter och exempelvis omgivande gator klarar en sådan ökad belastning bör analyseras i kommande planarbete. Om markhöjder ändras behöver det säkerställas att omkringliggande kvarter inte påverkas negativt vid skyfall. Information: Bränder på anläggningar kan bli svårsläckta om det är för stora upplag med mycket brännbart material. Det fick dock inga

	lagstadgade brandkrav på storlek på upplag. Avfall Sverige rekommenderade 2023 sina medlemmar att begränsa upplagen av lättantändligt material till förslagsvis max en bas på 15 meter och en höjd på 4-5 meter. Detta är endast en rekommendation för lättantändligt material.

VATTEN	
<i>I undersökningen om genomförandet av detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan ska aspekter som berör vatten tas med i beaktning.</i>	
☒ MKN avrinningsområde ☐ Vattenskyddsområde ☒ Ytvatten ☒ Grundvatten ☒ Dagvatten ☒ Spillvatten	
Beskrivning	Se kap Dagvattenhantering, höjdsättning & skyfall på s. 2 i detta dokument. I kommande planarbete krävs förtydliganden gällande dagvattenhanteringen och ansvaret för anläggandet av våtmark/sumpskog. Följande frågor behöver undersökas: • Hur leds vattnet till våtmarken/sumpskogen? • Vem ansvarar för anläggande och skötsel av diken och ledningar inom området, särskilt med tanke på de många olika verksamheter som samsas där? • Bör utrymmen för diken, fördröjningsmagasin och dagvattenledningar redovisas i plankartan? En utredning är inte bindande utan avtal med exploatör eller verksamhetsutövare, vilket också är en aspekt som behöver tydliggöras. Planbeskedets områden ligger utanför beslutat verksamhetsområde för vatten, spill och dagvatten. Beslut behövs om det ska inrättas som verksamhetsområde för VA (enligt kommunens strategi för vatten och avlopp är huvudprincipen att alla vattentjänster omfattas). Effekterna av en eventuell ökning av upplagshöjd från 3 till 10 meter behöver utredas. Fördröjningsytornas dimensionering och storlek

	behöver ses över utifrån vad planen möjliggör. Upplagen får inte skada eller försvåra framtida drift av VA-ledningar i lokalgatorna genom ökat jordtryck.

ENERGI OCH KLIMAT	
<i>I undersökningen om genomförandet av detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan ska aspekter som berör energi och klimat tas med i beaktning.</i>	
☐ Lokalisering och närhet till olika målpunkter ☐ Förutsättningar för hållbart resande ☐ Byggskedet ☐ Energiförsörjning	
Beskrivning	Ej aktuellt.

Aspekter som inte kan leda till betydande miljöpåverkan men har betydelse för planarbetet

STATLIGA INTRESSEN	
<i>Finns det statliga intressen som behöver tas med i beaktning för genomförandet av detaljplanen?</i>	
☐ Riksintresse för kommunikation (väg, järnväg, flyg, sjöfart) ☐ Behov av flyghinderanalys ☐ Skyddsrum	
Beskrivning	Ej aktuellt.

MILJÖKVALITETSMÅL	
<i>Kan genomförandet av detaljplanen antas bidra eller motverka miljö kvalitetsmålen?</i>	
☒ Begränsad klimatpåverkan ☐ Frisk luft ☐ Grundvatten av god kvalitet ☐ Levande sjöar och vattendrag ☐ Myllrande våtmarker ☐ Hav i balans ☐ Ingen övergödning ☐ Bara naturlig försurning ☐ Levande skogar ☐ Ett rikt odlingslandskap ☒ God bebyggd miljö ☐ Giffri miljö ☐ Säker strålmiljö ☐ Skyddande ozonskikt ☐ Ett rikt växt- och djurliv	

Beskrivning	Genom att öka upplagshöjden kan fler etableringar ske i området vilket skulle kunna innebära fler transporter som bidrar till ökade koldioxidutsläpp. Genom att möjliggöra för fler etableringar i området, genom en högre upplagshöjd, bidrar det till att industrietableringar samlas på en och samma plats utanför centralorten.

STADSBYGGNADSKVALITETER	
<i>Vilka stadsbyggnadskvaliteter är viktiga att särskilt ta med i beaktning för genomförandet av detaljplanen?</i>	
<u>Sociala aspekter</u> ☐ Jämställdhet ☐ Integration ☐ Barns perspektiv ☐ Ålderssammansättning ☐ Fysisk tillgänglighet ☐ Rekreation och friluftsliv ☐ Trygghet och säkerhet <u>Fysiska aspekter</u> ☒ Markförhållanden (geologi, jordarter och topografi) ☐ Radon ☐ Lokalklimat ☐ Ljusförhållanden ☐ Naturresurser ☐ Jordbruksmark <u>Arkitektur</u> ☐ Landskapsbild ☐ Stadsbild ☐ Gestaltning	
Beskrivning	Högre upplag innebär att markbelastningen ökar. Att marken, slänter och exempelvis omgivande gator klarar en sådan ökad belastning bör analyseras i kommande planarbete.

REFERENSMATERIAL SOM HAR ANVÄNTS

Källa	Aktualitet
<i>Översiktsplan för Nyköpings kommun</i>	gällande
<i>NYGIS</i>	gällande
<i>Gällande detaljplan P16-3</i>	